

II. Activitats acadèmiques i institucionals

FOTOGRAFIA 1

1. Selecció d'activitats ordenades cronològicament

11 de setembre de 2020

Diada Nacional de Catalunya

L'IEC va commemorar l'Onze de Setembre amb la conferència «La tecnologia i la nostra vida: quan la petita es fa gran...», pronunciada per Núria Salán, presidenta de la SCT. La commemoració, que s'inicià amb unes paraules del president de l'Institut, Joandomènec Ros, va incloure el lliurament dels diplomes corresponents al 89è *Cartell de premis i de borses d'estudi* de l'IEC (Convocatòria dels Premis Sant Jordi 2020), que havia estat ajornat des del dia de Sant Jordi a causa de les restriccions per la pandèmia de la COVID-19. L'acte es va cloure amb la interpretació d'*El cant de la senyera* i *Els segadors*, a càrrec de Jordi Figaró a la tenora. L'acte va tenir lloc al pati de la Casa de Convalescència de l'IEC i es va poder seguir en línia. A causa de les mesures per a la prevenció de la COVID-19, en aquesta ocasió no es van poder oferir les tradicionals visites guiades a l'edifici (fotografia 1).

16 de setembre de 2020

XXXII Debat de Química a l'IEC

Debat organitzat per la SCQ i dirigit al professorat de química i de l'àmbit de les ciències, tecnologia, enginyeria i matemàtiques de l'ensenyament secundari i universitari. En aquesta edició, Neus Sanmartí (UAB) pronuncià la conferència «Els treballs de recerca en química i la relació amb els ODS», i les preguntes i el debat giraren entorn del tema «Els treballs de recerca a batxillerat: què aporten i què haurien d'aportar a l'alumnat?». Durant l'acte, celebrat al pati de la Casa de Convalescència de l'IEC, també es van lliurar els guardons de la catorzena edició dels Premis als Treballs de Recerca de Batxillerat dins l'Àmbit de la Química.

26 de setembre de 2020

Jornada de recerca d'ortòpters

Amb motiu del Dia dels Grills i dels Saltamartins, el grup de treball Antaxius de la ICHN va organitzar una jornada de recerca d'ortòpters arreu del territori català. Es van fer sortides de camp guiades per experts a la Garrotxa, l'Alt Empordà, Osona, el Bages, el Baix Llobregat, la Plana de Lleida i la Segarra. En total es van observar cinquanta espècies diferents d'ortòpters. Aquesta jornada és una de les nombroses sortides científiques que van organitzar els diversos grups de la ICHN.

28 de setembre i 23 de novembre de 2020, i 25 de gener, 22 de febrer i 22 de març de 2021

Seminari de Teoria Sociològica Raimon Bonal

Com cada any, l'ACS va organitzar el Seminari de Teoria Sociològica Raimon Bonal. En les sessions d'aquest curs, dutes a terme telemàticament, es van analitzar els llibres *Invitació a la sociologia. Una perspectiva humanística*, de Peter L. Berger (1963); *A espatlles de gegants*, de Robert K. Merton (1965), i *L'opi dels intel·lectuals*, de Raymond Aron (1955).

29 de setembre de 2020

Presentació del llibre *La NO-extradició de Ventura Gassol*

El pati de la Casa de Convalescència de l'IEC acollí la presentació del llibre *La NO-extradició de Ventura Gassol*, del membre de la SECCT Manuel Castellet i de Rosa Anna Felip. L'obra, publicada per l'Editorial Base, revela una sentència que exculpa el conseller de Cultura de la Generalitat republicana de provocar el suposat assassinat del bisbe de Barcelona, Manuel Irurita, de què l'acusava el Govern franquista. L'acte comptà amb les intervencions de Joandomènec Ros, president de l'IEC; Jaume Sobrequés, president de la SCEH, i Ester Franquesa, directora general de Política Lingüística de la Generalitat de Catalunya, en representació de la Conselleria de Cultura de la Generalitat de Catalunya.

13 d'octubre de 2020

Inauguració del curs 2020-2021 de l'IEC

El curs acadèmic s'inaugurà en un acte celebrat al pati de la Casa de Convalescència de l'IEC i presidit per Joandomènec Ros, president de l'IEC, acompanyat de Borja de Riquer, president de la Reial Acadèmia de Bones Lletres de Barcelona. Cèlia Marrasé, membre adscrita a la SECCB, va ser l'encarregada d'impartir la lliçó inaugural, titulada «L'oceà tempera, produeix i recicla». L'acte, que també es va poder seguir en línia, va incloure la lectura preceptiva de la *Memòria* del curs anterior, a càrrec de Josep Enric Llebot, secretari general de l'Institut (fotografia 2).

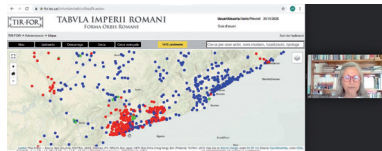
14 d'octubre de 2020

Diàlegs sociolingüístics

Al llarg del curs, la SOCS va organitzar diverses sessions de diàlegs sociolingüístics. La primera, celebrada en línia el 14 d'octubre de 2020, va anar a càrrec de Kathryn A. Woolard (Universitat de Califòrnia a San Diego) i Joan Pujolar (SOCS), i va girar entorn del bilingüisme, terme que durant molt de temps ha estat polèmic als Països Catalans, on sovint es tracta més com una ideologia que com una descripció de fets sociolingüístics.

FOTOGRAFIA 2

FOTOGRAFIA 3

20 d'octubre de 2020

Presentació de la carpeta de gravats *La respiració de les plantes*

El president de l'IEC, Joandomènec Ros, participà en la presentació de la carpeta de gravats *La respiració de les plantes*, de la qual va escriure el pròleg, en qualitat de biòleg. La carpeta està integrada per gravats calcogràfics de Luisa García-Muro, Paloma González i Hervás Amezcua, acompanyats de poemes de Carles Duarte. L'acte va tenir lloc a la sala 52 de la Col·lecció d'Art Modern del Museu Nacional d'Art de Catalunya (MNAC, Barcelona). Aquesta activitat va ser una col·laboració de l'IEC amb el MNAC.

22 d'octubre de 2020

XVII Jornada de la SCATERM: «La terminologia del diccionari»

La SCATERM dedicà la seva jornada anual a la terminologia dels diccionaris generals des d'una doble vessant: quina terminologia contenen i quina terminologia empren en les definicions dels termes. L'activitat es va celebrar de manera virtual i hi van participar Carolina Santamaria (IEC), Núria Bort (Enciclopèdia Catalana), Fernando Pardos (RAE), Carles Riera (Universitat Ramon Llull), Joan Vallès (IEC), Carme Bach (UPF), Joan Rebagliato (TERMCAT) i Jaume Martí (UPF).

26 d'octubre de 2020

XXXV Cicle de Conferències: «Joan Serra Vilaró: l'home i l'obra»

Amb motiu del centenari del naixement de mossèn Joan Serra, a Cardona l'any 1879, els AAR van dedicar el seu cicle anual de conferències a analitzar la semblança d'aquest eclesiàstic com a historiador i arqueòleg i la seva tasca en el camp dels museus i arxius, especialment en el camp de l'art català. El cicle s'inicià el 26 d'octubre amb la conferència «Joan Serra i Vilaró, investigador del sepulcre de l'arquebisbe Bernat d'Olivella», impartida a l'IEC per Rosa M. Martín (AAR). Malauradament, la resta de sessions programades s'hagueren de suspendre a causa del confinament perimetral.

26 i 27 d'octubre de 2020

Simposi TIR-FOR I: «De l'estudi del territori a la cartografia digital»

El Simposi internacional sobre la Tabula Imperii Romani - Forma Orbis Romani va ser organitzat per l'IEC, l'Institut Català d'Arqueologia Clàssica i la SCEH, sota els auspicis de la Unió Acadèmica Internacional. El simposi es va celebrar telemàticament i va constituir un espai de reflexió i debat al voltant de la interacció indissociable entre la recerca sobre poblament, territori i topografia arqueològica i la cartografia digital (fotografia 3).

30 d'octubre de 2020

Jornada *La dramaturgia catalana al segle XXI, balanç crític*

La tercera jornada del cicle «Balanç crític de la literatura catalana actual», amb el títol *La dramaturgia catalana al segle XXI, balanç crític*, va ser organitzada per la SCLL. Després de la de poesia (2016) i la de narrativa (2018), aquesta tercera trobada, que se celebrà en línia, es va dedicar a la dramaturgia. S'hi valorà críticament la literatura dramàtica del segle XXI als Països Catalans i s'oferí al públic interessat un fòrum de reflexió i debat literaris amb la participació de dramaturgs, crítics i investigadors.

5 de novembre de 2020

II Jornada Humanitats i Tecnologia: «Cap a una Barcelona tecnoètica»

Jornada organitzada per la SCT amb la col·laboració de la UPC amb l'objectiu de divulgar temàtiques relacionades amb les humanitats i la tecnologia. En aquesta edició, duta a terme a l'IEC, es va abordar la necessitat de situar Barcelona com a referent de la tecnoètica. A fi de fomentar la reflexió i el debat, es van establir dos diàlegs: «Cap a un urbanisme ètic? Reptes de les ciutats», amb Xavier Matilla, arquitecte en cap de l'Ajuntament de Barcelona, i «Recerca responsable, participació ciutadana i reptes globals de la tecnoètica», amb Pastora Martínez, vicerectora de globalització i cooperació de la UOC.

11 de novembre de 2020

Constitució de la Càtedra Josep Carner

Coincidint amb l'Any Carner, l'IEC i la UB van crear la Càtedra Josep Carner per mitjà d'un conveni de col·laboració. Després de la signatura del conveni, al Campus d'Humanitats de la UB, Joandomènec Ros i Joan Elias, president de l'Institut i rector de la UB, respectivament, van presentar la Càtedra, que està adscrita a la Facultat de Filologia i Comunicació d'aquesta universitat i que té l'objectiu de promoure activitats de docència, investigació, formació, informació i documentació sobre la figura del poeta. El seu director és el professor Jaume Coll (fotografia 4).

11-13 de novembre de 2020

Jornades internacionals *Conflictes de sobirania a Europa: bases per a una solució*

L'IEC i l'Eusko Ikaskuntza (Societat d'Estudis Bascos), en col·laboració amb una vintena d'entitats del País Basc, Catalunya i Europa, van organitzar aquestes jornades l'objectiu principal de les quals va ser presentar les bases per a l'elaboració d'un codi de bones pràctiques en la resolució de conflictes territorials de sobirania. L'activitat es va celebrar de manera virtual i comptà amb la participació d'un bon nombre d'especialistes de referència internacional. La inauguració de les jornades anà a càrrec de Joandomènec Ros i d'Ana Urkiza, presidents de l'IEC i d'Eusko Ikaskuntza, respectivament.

FOTOGRAFIA 4

FOTOGRAFIA 5

13 de novembre de 2020

Conferència de la TEIN: «Els efectes de la crisi de la COVID-19 sobre la cooperació transfronterera entre França, Espanya i Andorra»

La conferència anual del Transfrontier Euro-Institut Network (TEIN) es va celebrar de manera virtual i se centrà en les implicacions de la crisi sanitària des del punt de vista de l'Euroregió Pirineus-Mediterrània, que inclou la regió d'Occitània, les Illes Balears i Catalunya, i del punt de vista del Principat d'Andorra. La inauguració va anar a càrrec del president de l'IEC, Joandomènec Ros, i hi intervingueren Andreu Domingo, membre de la SFCS, que va tractar dels efectes de la crisi de la COVID-19 a Catalunya; Xavier Bernard-Sans, director de l'Euroregió Pirineus-Mediterrània, que va abordar l'impacte de la COVID-19 en la cooperació territorial a la zona de l'Euroregió Pirineus-Mediterrània, i Maria Ubach, ministra d'Afers Exteriors d'Andorra, que va aportar el punt de vista andorrà de la crisi sanitària actual.

19 i 20 de novembre de 2020

Jornada de la Càtedra Pompeu Fabra

La sisena edició d'aquesta jornada científica organitzada per la Càtedra Pompeu Fabra (IEC-UPF) es dugué a terme en format virtual i girà entorn de la funció de les polítiques lingüístiques per a la promoció o marginació de les llengües, fent un especial èmfasi en el cas català. La inauguració comptà amb les intervencions de Joandomènec Ros, president de l'IEC; Cristina Gelpí, vicerectora per a projectes per a la docència de la UPF, i Ester Franquesa, directora general de Política Lingüística de la Generalitat de Catalunya; l'obertura anà a càrrec de Teresa Cabré, directora de la Càtedra Pompeu Fabra. Avel·lí Flors-Mas, secretari del Centre de Recerca en Sociolingüística i Comunicació de la UB, impartí la conferència inaugural, «Canvis socials i evolució de les polítiques lingüístiques a Catalunya (1979-2020)» (fotografia 5).

25-27 de novembre de 2020

XXIV Jornades d'Història de l'Educació (dels Països de Llengua Catalana)

Aquesta edició de les Jornades de la SHE es va dedicar a l'impacte de les reformes educatives de l'etapa democràtica (1975-2006). L'activitat es va organitzar conjuntament amb la Universitat Jaume I i amb la Fundació-Càtedra Enric Soler i Godes, i es va dur a terme telemàticament.

Desembre de 2020

Miscel·lània Litúrgica Catalana, XXVIII

La SCEL centrà l'activitat del curs 2020-2021 en la preparació del vint-i-vuitè volum de *Miscel·lània Litúrgica Catalana*, publicació periòdica de la Societat dedicada, principalment, a la litúrgia hispana i romanofranca dels antics arquebisbats de Narbona i Tarragona i als temes que hi són relacionats. El volum, editat per l'IEC, sortí publicat tant en paper com en format digital el desembre de 2020.

9 de desembre de 2020

Presentació del llibre *The Case of the Catalans. Why so many Catalans no longer want to be part of Spain*

L'IEC organitzà la presentació de l'obra *The Case of the Catalans* ('El cas dels catalans'), editada per la consellera a l'exili i eurodiputada Clara Ponsatí (membre corresponent de l'IEC) i en la qual set acadèmics expliquen en anglès el procés català cap a la independència. L'acte es va celebrar de manera virtual i comptà amb les intervencions de Joandomènec Ros, president de l'IEC; Vicent Partal, periodista i membre de la SF, i els coautors de l'obra i membres de la SFCS, Clara Ponsatí, Albert Carreras i Carles Boix.

16 de desembre de 2020

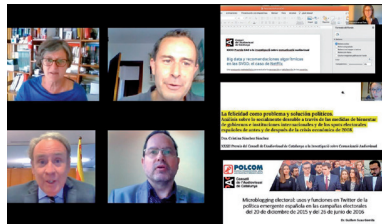
Taula rodona *Canvi climàtic i alimentació*

Conduïda per Montserrat Rivero, presidenta de l'ACCA, la taula rodona va ser organitzada al voltant del canvi climàtic i l'alimentació. Sis experts van abordar-hi el tema des de perspectives diferents com la seguretat alimentària, la gestió de l'aigua, l'agricultura, la producció animal, els sistemes alimentaris i la salut. La sessió es va dur a terme telemàticament.

18 de desembre de 2020

Conferència «Algunes traduccions d'Eurípides»

La SCEC va organitzar una conferència sobre els models de traducció de les tragèdies d'Eurípides, que impartí Jaume Almirall, hel·lenista i traductor, entre d'altres, de la *Medea*. La sessió es va dur a terme telemàticament.

FOTOGRAFIA 6

29 de gener de 2021

Sessió inaugural del curs interacadèmic

El president de l'IEC, Joandomènec Ros, participà en l'obertura del curs interacadèmic, organitzat per Consell Interacadèmic de Catalunya del qual l'IEC forma part.

L'acte, amb la col·laboració de la Reial Acadèmia Europea de Doctors (RAED) i l'Acadèmia de Ciències Veterinàries de Catalunya (ACVC), es va celebrar telemàticament i comptà amb les intervencions d'Alfredo Rocafort, president de la RAED; Maria Àngels Calvo, vicepresidenta de la RAED i secretària general de l'ACVC; Pere Costa, acadèmic d'honor de l'ACVC i acadèmic emèrit de la RAED, que va pronunciar la conferència inaugural, titulada «Reflexions i suggeriments per al futur»; Josep Llupià, president de l'ACVC, i Xavier Bernadí, director general de Dret i d'Entitats Jurídiques de la Generalitat de Catalunya.

11 de febrer de 2021

Sèrie *Fem ciència?*

Amb motiu del Dia Internacional de la Dona i la Nena a la Ciència, la SCHCT va estrenar al seu canal de YouTube una sèrie d'entrevistes a historiadores de la ciència amb la finalitat de donar a conèixer quina funció tenen les dones en la història de la ciència. La sèrie comprèn entrevistes a, entre d'altres, Emma Sallent, Judit Gil, Marta Jordi, Sara Fajula, Amaia Fernández, Montserrat Cabré, Margalida Miró i Clara Florensa.

23 de febrer de 2021

L'IEC i la Fundació Noguera

Els representants de la Fundació Noguera es van reunir amb Joandomènec Ros, Ramon Pinyol i Jaume Guillaumet, presidents de l'IEC, de la SHA i de la SFCS, respectivament, per establir de comú acord el destí dels rendiments del llegat que el notari Raimon Noguera (1897-1990), membre de la SFCS, va deixar a l'Institut i que està encaminat a sufragar despeses de publicacions de la SHA o de la SFCS.

4 de març de 2021

12a Jornada de Recerca de la Societat Catalana de Comunicació

La dotzena edició de la Jornada, organitzada per la SCC i el Consell de l'Audiovisual de Catalunya (CAC), se celebrà telemàticament i consistí en un debat sobre com es comunica en una societat en temps de pandèmia. Hi intervingueren Ana Macpherson, periodista de *La Vanguardia* especialitzada en temes de salut; Carlos Elías, catedràtic de periodisme de la Universitat Carlos III de Madrid, especialitzat en comunicació científica, i, com a moderadora, Marta Civil, vicepresidenta de la Societat. A continuació es va fer el lliurament dels XXXII Premis CAC a la investigació sobre comunicació audiovisual (fotografia 6).

5 i 26 de març de 2021

Olimpíada de Física

La SCFIS va ser un any més l'encarregada d'organitzar la fase catalana de l'Olimpíada de Física. El 5 de març es va realitzar la primera fase de la prova, en format telemàtic, amb més de dos-cents estudiants inscrits, provinents de seixanta centres diferents de tot Catalunya. D'entre aquests participants es van escollir els quaranta-nou estudiants que el 26 de març de 2021 van fer una nova prova supervisada, en una aula virtual a l'IEC. D'aquesta prova es van obtenir els tretze representants catalans que el 23 d'abril del mateix any participarien en l'Olimpíada Espanyola de Física (fotografia 7).

13 de març de 2021

Celebració del Dia Internacional de les Matemàtiques

Enguany, el Dia Internacional de les Matemàtiques va tenir com a lema «Matemàtiques per a un món millor» i, a fi de celebrar aquesta commemoració, la SCM va organitzar una jornada que duia per títol aquest mateix lema i que es va dur a terme de manera telemàtica. La Societat hi va convidar la comunitat matemàtica i especialistes en altres disciplines amb l'objectiu de posar de manifest com les matemàtiques contribueixen a fer un món millor. L'activitat, que va comprendre diverses ponències i una taula rodona, comptà amb les intervencions, entre d'altres, d'Àlícia Casals, presidenta de la SECCT; Dolors Herbera, presidenta de la SCM; Maria Bras-Amorós, de la URV; Isabel Serra, del Centre de Recerca Matemàtica; Mikel Álvarez, de la UB; Gemma Huguet, de la UPC; Bartomeu Coll, de la UIB; Rosa Donat, de la UV; Marta Sanz-Solé, de la UB, i Toni Pou, periodista científic.

16 de març de 2021

Comissió de les Societats Filials de l'IEC

El president de l'IEC, Joandomènec Ros, en compliment del que estableix el Reglament de l'IEC, va convocar la reunió anual de la Comissió de Societats Filials en què va tractar amb els vint-i-vuit presidents de les Societats i els delegats respectius de l'evolució dels assumptes de les societats filials i, especialment, la programació de les activitats que a causa de la pandèmia es van haver de suspendre o d'ajornar. L'entorn digital (webs, xarxes socials, edició de vídeos...) i els premis i borses d'estudi del *Cartell* de l'IEC van ser qüestions centrals de debat.

FOTOGRAFIA 7

20 de març de 2021

VIII Olimpíada de Filosofia: «Llibertat o seguretat?»

Per vuitè any consecutiu es va convocar l'Olimpíada de Filosofia, una proposta per a l'alumnat de secundària dels centres educatius de Catalunya promoguda per la SCFIL, amb el suport de la Facultat de Filosofia de la UB i del Centre de Cultura Contemporània de Barcelona, i organitzada per professors de filosofia de secundària. El tema d'aquesta edició s'abordà per mitjà de les modalitats següents: dissertació, per a l'alumnat de batxillerat; dilema moral, per a l'alumnat de quart d'ESO, i fotografia filosòfica (individual) i vídeo filosòfic (individual o en grup), per a l'alumnat de quart d'ESO i de batxillerat. La defensa oral pública dels finalistes de totes les modalitats se celebrà el 20 de març en línia.

22 de març de 2021

Ponència sobre la reconciliació política

Daniel Philpott, de la Universitat de Notre Dame (EUA), impartí telemàticament la ponència «Introduction of political reconciliation», en què va exposar el valor de la reconciliació política per a la salvaguarda dels drets humans. La sessió formava part del programa del III Seminari de Memòria Històrica: «Memòria històrica i reconciliació: un debat imprescindible», organitzat pel Grup de Recerca en Memòria Històrica, Pau i Drets Humans, i Reconciliació de la Facultat d'Humanitats de la Universitat Internacional de Catalunya, amb el suport de la SCEJ.

30 de març de 2021

Les delegacions de l'IEC

El president de l'IEC, Joandomènec Ros, es va reunir de manera telemàtica amb els delegats territorials de la Presidència: Vicent Pitarch (Castelló), Martina Camiade (Perpinyà), Damià Pons (Palma), Ramon Sistac (Lleida), Juli Peretó (València), Vicent Martines (Alacant) i Antoni Torre (l'Alguer), amb l'objectiu de fer el seguiment de l'activitat de les delegacions i valorar què havia pogut fer cadascuna durant el confinament per la COVID-19, quines activitats s'havien portat a terme i què havia calgut anul·lar, i estudiar conjuntament les perspectives de funcionament en un futur immediat.

31 de març de 2021

Centenari del Servei Meteorològic de Catalunya

El president de l'IEC, Joandomènec Ros, participà en l'acte institucional del centenari de la creació del Servei Meteorològic de Catalunya (SMC), celebrat al Teatre Nacional de Catalunya, com a convidat de relleu pel fet que aquest Servei va ser creat per l'IEC. L'acte comptà amb les intervencions d'Eliseu Vilaclara, director de l'SMC; Damià Calvet, conseller de Territori i Sostenibilitat de la Generalitat de Catalunya, i el físic Josep Batlló, que va impartir una conferència sobre la història de l'SMC. Amb motiu d'aquesta commemoració, l'IEC ha publicat, conjuntament amb l'SMC, el llibre *Cent anys mirant el cel. Centenari del Servei Meteorològic de Catalunya*. L'obra està dividida en quatre blocs que reflecteixen les quatre etapes de la història de l'SMC: en el primer bloc, es tracten els primers grans meteoròlegs catalans, l'afició que es desperta al país o els mecenes; en el segon bloc, s'explica com, sota la direcció científica de l'IEC, es fa reviure l'SMC de la Mancomunitat, que fou la primera etapa de la Institució; en el tercer bloc, s'aborda el període més fosc, el del seu desballestament al final de la Guerra Civil, i finalment, en el quart bloc, es descriu la recuperació de l'SMC, l'any 1996.

9 d'abril de 2021

Nit de la Geografia

La SCG, conjuntament amb els departaments de geografia de les universitats catalanes, el Col·legi de Geògrafs i l'Associació de Geògrafs Professionals de Catalunya, organitzà la Nit de la Geografia a Catalunya, que promou l'Associació de Societats Geogràfiques d'Europa, de la qual la SCG és membre de ple dret. En aquesta edició es van portar a terme diverses activitats geogràfiques en horari nocturn en diferents països europeus, i, en el cas de Catalunya, l'edició es va dur a terme telemàticament i consistí en un joc de preguntes i respostes geogràfiques.

13 d'abril de 2021

Balanç del mandat del president de l'IEC, Joandomènec Ros, als mitjans de comunicació

El president de l'IEC, Joandomènec Ros, va oferir una conferència de premsa per tal de fer públic el balanç del seu mandat al capdavant de la Presidència de l'IEC. Com a president també de la Fundació Rodoreda, va aprofitar aquesta ocasió per a presentar el llibre *Rodoreda paisatges*, de Mercè Ibarz i Carme Esteve. La presentació es completà amb la lectura d'un fragment del llibre a càrrec de la rapsoda Anna Maluquer.

FOTOGRAFIA 8

14 d'abril de 2021

Jornada *Transformació sostenible dels sistemes alimentaris*

Primera jornada del cicle «L'aigua, el sòl i els aliments a Catalunya», coorganitzat per la ICEA i el Col·legi d'Economistes de Catalunya, amb l'objectiu de mostrar la importància de l'aigua i del sòl en la producció d'aliments. El cicle, compost de vuit jornades virtuals de periodicitat mensual, va començar amb aquesta primera jornada, que va comprendre les ponències següents: «La visió de la FAO. Intensificació sostenible», de Ruben G. Echevarria, director general emèrit del Centre Internacional d'Agricultura Tropical; «La visió de la UE sobre la transformació alimentària», per Ricard Ramon, cap d'unitat adjunt de la Direcció General d'Agricultura de la Comissió Europea, i «Alimentació, bioeconomia i canvi climàtic», a càrrec de Gabriel Borràs, responsable de l'Àrea d'Adaptació de l'Oficina Catalana del Canvi Climàtic.

15 d'abril de 2021

Presentació del volum dels índexs i del cercador digital avançat de les *Obres completes* de Pompeu Fabra

La presentació del volum dels índexs i del cercador digital avançat de les *Obres completes* de Pompeu Fabra (OCPF) va tenir lloc a la Sala Prat de la Riba, en un acte que també es va poder seguir en línia i que s'emmarcà en la commemoració del desè aniversari de la mort de Joan Solà, membre de la SF que dirigí les OCPF juntament amb Jordi Mir, també membre d'aquesta Secció. A més de Jordi Mir, hi van intervenir Josep Lluch, editor d'Edicions Proa; Anna Pineda, coordinadora de la confecció dels índexs de les OCPF, i Lluís de Yzaguirre, coordinador de la digitalització de les OCPF. Seguidament, Neus Nogué, de la UB, va pronunciar la conferència «Quan Solà “discrepava” de Fabra». La cloenda va anar a càrrec de Teresa Cabré, presidenta de la SF; Joandomènec Ros, president de l'IEC, i Ester Franquesa, directora general de Política Lingüística de la Generalitat de Catalunya. L'edició de les *Obres completes* de Pompeu Fabra va rebre el suport de la Direcció General de Política Lingüística de la Generalitat de Catalunya i de la Fundació La Caixa (fotografia 8).

20 d'abril de 2021

Premi Rafael Patxot i Jubert 2020

La Diputació de Barcelona, en col·laboració amb l'IEC, va organitzar l'acte de presentació del llibre de Lara Estany *Del silenci a la represa. La censura en la traducció catalana durant el franquisme*, obra guanyadora del Premi Rafael Patxot i Jubert 2020, patrocinat per la Diputació de Barcelona, que gestiona l'IEC i forma part del *Cartell de premis i de borses d'estudi* de l'IEC. L'acte es va transmetre en línia i, a més de l'autora, hi intervingueren Joandomènec Ros, president de l'Institut, i Josep Tarín, diputat delegat de Mobilitat, Espais Naturals i Prevenció d'Incendis Forestals de la Diputació de Barcelona.

23 d'abril de 2021

Lliurament dels Premis Sant Jordi

El pati de la Casa de Convalescència de l'IEC acollí l'acte de lliurament dels Premis Sant Jordi 2021 de l'IEC, que també es va poder seguir en línia. Obrí l'acte Joandomènec Ros, president de l'IEC, i seguidament el secretari general de l'Institut, Josep Enric Llebot, va fer la lectura de les persones guardonades en aquesta edició, corresponent al 90è *Cartell de premis i de borses d'estudi*. Enguany, el Premi Prat de la Riba es va atorgar al musicòleg i gambista Jordi Savall, que va parlar en nom dels guardonats. La celebració de la Diada de Sant Jordi es completà amb una parada de llibres al mateix pati i amb una jornada de portes obertes a l'edifici (fotografia 9).

29 d'abril de 2021

125è aniversari de la Biblioteca Pública Arús

El president de l'IEC, Joandomènec Ros, participà en la cloenda dels actes de commemoració dels 125 anys de la Biblioteca Pública Arús de Barcelona. L'acte, celebrat al Pati Manning de l'antiga Casa de Caritat de Barcelona i també ofert en línia, fou presentat per Núria Marín, presidenta de la Diputació de Barcelona, i va incloure les ponències «Europa, Espanya i Catalunya: idees i memòries del segle XIX a avui: les idees de progrés i democràcia a Europa», del membre de la SFCS Ferran Requejo; «Catalanisme i modernitat», del membre de la SHA Jordi Casassas, i «Espanya i Catalunya», que impartí Borja de Riquer, president de la Reial Acadèmia de Bones Lletres de Barcelona. Aquest acte va ser una col·laboració de l'IEC amb la Diputació de Barcelona.

6 de maig de 2021

Nous membres de l'IEC

El president de l'IEC, Joandomènec Ros, i el secretari general, Josep Enric Llebot, van fer la recepció institucional als membres numeraris que ingressaren a l'Institut durant l'any 2020: Vicent Partal i Sebastià Alzamora, adscrits a la SF; Mercè Barceló, Montserrat Castelló i Albert Moncusí, adscrits a la SFCS, i Rosa Maria Poch i Francesc Xavier Grau, adscrits a la SECCT. L'acte, celebrat a la Sala Pere i Joan Coromines, va incloure l'entrega de les insígnies de l'IEC als nous membres. Els presidents de les seccions corresponents els van acompanyar en l'acte.

FOTOGRAFIA 9

FOTOGRAFIA 10

19 de maig de 2021

2a Biennal Ciutat i Ciència

La seu de l'IEC va acollir la trobada amb els mitjans de comunicació per a presentar la 2a Biennal Ciutat i Ciència, que va tenir lloc a Barcelona del 8 al 13 de juny, organitzada per l'Ajuntament de Barcelona. La presentació de l'esdeveniment va anar a càrrec de l'alcaldessa de Barcelona, Ada Colau; el tinent d'alcaldia de Cultura, Educació, Ciència i Comunitat, Joan Subirats, i els diferents comissaris de la Biennal. Aquesta segona edició de la Biennal girà entorn dels reptes de l'alimentació sostenible i va comprendre més de dues-centes cinquanta activitats (exposicions, taules rodones, debats, tallers...), dutes a terme en més de quaranta espais de la ciutat. L'alcaldessa, Ada Colau, va firmar el llibre d'honor de l'IEC en la seva primera visita institucional a la seu de l'Institut.

25 de maig de 2021

VI Jornada d'Estudis Hebraics

La sisena edició d'aquesta jornada que organitza la SCEHB es va celebrar de manera telemàtica i va comprendre tres conferències: «Proposta per a l'estudi dels conversos de jueu a Barcelona (1391-1550)», de Maria Cinta Mañé, arxivera; «El trasllat de topònims ídixs en la traducció literària», per Joan Ferrarons, traductor literari, i «Imatges del jueu en les lletres catalanes», a càrrec de Vicenç Villatoro, periodista i escriptor.

3 de juny de 2021

Eleccions a la Presidència de l'IEC

L'11 de març de 2021, el Consell Permanent de l'IEC va convocar les eleccions reglamentàries a la Presidència de l'Institut. El període de presentació de candidatures finalitzà el 7 d'abril i el 13 de maig es va celebrar el Ple extraordinari en què l'única candidatura presentada va exposar el seu programa. El període de votacions va ser del 17 de maig al 3 de juny, dia en què es va fer el Ple extraordinari que va donar a conèixer els resultats. La candidatura presentada, encapçalada per Teresa Cabré amb un equip format per Marta Prevosti i Maria Corominas (membres de la SHA i de la SFCS, respectivament) com a vicepresidentes i Àngel Messeguer (membre de la SECTT) com a secretari general, va rebre la majoria necessària de vots i, per tant, va ser elegida. El nou equip de govern va començar a exercir el càrrec l'1 de setembre de 2021 (fotografia 10).

15 de juny de 2021

Presentació del llibre *La medalla en l'obra de Ramon Ferran*

La SCEN va organitzar la presentació del llibre *La medalla en l'obra de Ramon Ferran*, de Rossend Casanova, president de la Societat. Es tracta del tercer número publicat dins la col·lecció «Medallística» de la SCEN. L'acte tingué lloc a la Sala Prat de la Riba i va ser presidit per Joandomènec Ros, president de l'IEC, i Daniel Recasens, regidor de Cultura i Política Lingüística de l'Ajuntament de Reus. La presentació del llibre va anar a càrrec de l'historiador de l'art Daniel Giralt.

16 de juny de 2021

Lliurament dels premis de la prova Cangur de Matemàtiques

El Palau de Congressos de Barcelona va ser l'escenari del lliurament dels premis de la prova Cangur de Matemàtiques 2021, que la SCM coordina en els territoris de llengua catalana. Entre altres personalitats, hi assistí el president de l'IEC, Joandomènec Ros. En aquesta edició van participar cent mil alumnes de nou-cents sis centres docents (entre primària; primer, segon, tercer i quart d'ESO, i batxillerat) i cada centre va fer la prova a les seves aules. En la prova es van proposar trenta reptes matemàtics de resposta tancada per als alumnes de secundària i vint-i-quatre per als alumnes del cicle superior de primària, plantejats com a problemes creatius i imaginatius.

17 de juny de 2021

Primers resultats del projecte CATCAR

El pati de la Casa de Convalescència de l'IEC acollí l'acte de presentació dels primers resultats del projecte CATCAR: Patrimoni Digital al Servei de la Innovació Social, que també es va poder seguir en línia. El projecte, que compta amb sis socis (l'IEC, que l'encapçala; l'Institut Mediterrani d'Estudis i de Recerca en Informàtica i Robòtica; la UB; el Departament dels Pirineus Orientals; la Universitat de Perpinyà Via Domícia, i la UdL), té l'objectiu de donar a conèixer el món carolingi a la ciutadania i als centres educatius. En l'acte es van presentar la plataforma virtual que alberga la documentació de la Catalunya carolíngia i la seva reproducció cartogràfica, i dues aplicacions digitals: una proposta d'itineraris carolingis per a dispositius mòbils i un joc per a tauletes en què, a partir de documents de l'època, es poden descobrir espais medievals com un *scriptorium* o un castell, on s'han de resoldre diverses proves. Hi van intervenir Joandomènec Ros, president de l'IEC; els membres de la SFCS Jaume de Puig i Martina Camiade (responsables del projecte) i els membres de l'equip de CATCAR Aymat Catafau, Daniel Piñol i Marie Landelle (fotografia 11).

FOTOGRAFIA 11

22 de juny de 2021

Debat *El futur de l'aeroport i l'aeroport del futur*

El president de la SCOT, Josep Báguena, assistí a aquest debat coorganitzat pel Pla Estratègic Metropolità de Barcelona i l'Ajuntament del Prat de Llobregat. L'activitat es va dur a terme al Cèntric Espai Cultural del Prat de Llobregat i va començar amb una intervenció telemàtica de Dominik Pietrowski, cap de la secció d'aeroports i assumptes econòmics de la Comissió Europea, el qual va oferir una introducció al debat en el marc comunitari. A continuació es va obrir el debat pròpiament dit, que comptà amb la participació de tècnics aeronàutics i de transport aeri, els quals van abordar, entre altres qüestions, les perspectives de futur del sector aeronàutic i quin aeroport necessita Catalunya.

29 de juny de 2021

Sessió inaugural del IX Congrés Internacional Multidisciplinari d'Investigació Educativa (CIMIE 2021)

La SCP va col·laborar en l'organització del CIMIE 2021, promogut per l'Associació Multidisciplinària d'Investigació Educativa. L'edició d'enguany es va dedicar a les evidències educatives que milloren el món. La sessió inaugural, que es va poder seguir en línia i que va girar entorn dels temes «Creant evidències científiques on Ramón y Cajal creà la neurociència» i «Evidències científiques que milloren el món. L'aportació educativa des de Catalunya», anà a càrrec de Rocío García Carrión, secretària general de l'Associació Mundial d'Investigació Educativa; Sandra Racionero, experta en recerca sobre socioneurociència, i Alfonso Rodríguez Oramas, cap de projectes de l'Institut Natura, responsable de la transferència de les comunitats d'aprenentatge a l'Amèrica llatina.

Juliol de 2021

Càtedra UNESCO de Diversitat Lingüística i Cultural de l'IEC

El curs en línia obert i massiu (MOOC, *massive open online course*) *Linguistic diversity, what for?* va ser coorganitzat per la Càtedra UNESCO de Diversitat Lingüística i Cultural de l'IEC i Linguapax Internacional, amb la col·laboració de la UAB. Es tracta d'un curs en línia d'introducció a la diversitat lingüística i a la gestió del multilingüisme des d'una perspectiva tant teòrica com orientada a la gestió de determinats contextos que emergeixen de la diversitat (diversitat lingüística en diferents entorns d'interacció social). Els continguts cobreixen aspectes relacionats amb el marc conceptual, amb els marcs jurídics i amb casos específics de gestió de la diversitat lingüística.

14 de juliol de 2021

1a Jornada d'Actualització i Innovació Docent en Bioquímica i Biologia Molecular

Aquesta Jornada va ser organitzada per la SCB i va anar adreçada principalment al professorat universitari dels àmbits de la bioquímica i la biologia molecular, amb l'objectiu d'intercanviar coneixements i experiències docents i de fomentar la cultura de la col·laboració. La Jornada, que va incloure xerrades i una quinzena de comunicacions, va tenir lloc a l'IEC i també s'hi va poder participar telemàticament.

26 de juliol de 2021

Sessió constitutiva del Consell Assessor del Parlament sobre Ciència i Tecnologia (CAPCIT)

L'IEC forma part del CAPCIT amb tres representants membres de l'IEC: Joandomènec Ros, David Serrat i Àlicia Casals, president, secretari científic i presidenta de la SECCT de l'IEC, respectivament. Aquestes persones van assistir a la sessió constitutiva del CAPCIT, que tingué lloc al Palau del Parlament de Catalunya. Durant la reunió, entre altres qüestions es van presentar un resum dels treballs duts a terme al llarg de la dotzena legislatura i el pla de treball del CAPCIT.

2. Sessions en memòria i homenatges

A antics membres de l'IEC (per ordre alfabètic)

Antoni M. Badia i Margarit (1920-2014)

President de la SF (1989-1995)

El 2020, amb motiu del centenari del naixement d'Antoni M. Badia i Margarit, la Generalitat de Catalunya celebrà l'Any Badia i Margarit promovent diverses activitats per a posar en relleu i divulgar la memòria del filòleg i lingüista. Durant aquest curs, la SF s'hi va sumar organitzant dos actes. El primer, que comptà amb les intervencions de Joandomènec Ros (president de l'Institut), Teresa Cabré (presidenta de la SF), Àngels Ponsa (consellera de Cultura de la Generalitat) i Carles Duarte (comissari de l'Any Badia i Margarit), va incloure la presentació de l'obra *Manual of catalan linguistics* (editada per Joan A. Argenter i Jens Lüdtke, membres de la SF) i una visita virtual a l'exposició amb objectes del llegat que Badia donà a l'IEC. L'endemà la commemoració va continuar amb un simposi sobre l'empremta de l'homenatjat en la lingüística catalana actual, en què, entre altres experts, participaren Joan Veny i Beatrice Schmid (membres de la SF), que van parlar, respectivament, de la revista *Estudis Romànics* i d'alguns dels aspectes de la dimensió internacional del lingüista.

Virtual, 24 i 25 de novembre de 2020

Així mateix, la Sala Prat de la Riba va ser l'escenari de l'acte de cloenda de l'Any Badia i Margarit, en què, a més dels damunt dits Joandomènec Ros, Àngels Ponsa i Carles Duarte, hi intervingueren Toni Badia (fill de Badia i Margarit) i Joan Guàrdia (rector de la UB) i hi assistiren Ester Franquesa (directora general de Política Lingüística de la Generalitat de Catalunya) i Teresa Cabré (presidenta de la SF). En el transcurs de l'acte es projectà el vídeo *Any Badia i Margarit* i el Trio Claret va interpretar diverses peces musicals de Johann Sebastian Bach, el compositor preferit de l'homenatjat.

IEC, 1 de febrer de 2021

Enric Casassas i Simó (1920-2000)

President de l'IEC (1982-1987), vicepresident de l'IEC (1987-1992) i president de la SECCT (1992-1995)

En ocasió del centenari del naixement d'Enric Casassas, la SCQ i la SECCT van dedicar la vintena edició de la Conferència Enric Casassas a la química i la llengua, ja que el químic tenia passió pel desenvolupament i la comunicació del coneixement i considerava el fet científic i la forma d'expressar-lo dues realitats indestruïbles. La Conferència, que va incloure sessions en record de Casassas i entorn de les seves contribucions, va comptar amb les intervencions dels membres de la SCQ Gregori Ujaque (president), Anna Maria de Juan i Romà Tauler; els membres de la SECCT Salvador Alegret i Àngel Messeguer; la presidenta de la SF, Teresa Cabré; el president electe de la Unió Internacional de Química Pura i Aplicada, Javier García Martínez, i el catedràtic de química inorgànica de la UB Santiago Álvarez Reverter.

Virtual, 23 de novembre de 2020

Pere Coromines i Montanya (1870-1939)

Membre fundador de l'IEC (1907) i president de l'IEC (1931-1937, rotativament)

La Càtedra Ferrater Mora de la UdG, conjuntament amb el Memorial Democràtic de la Generalitat de Catalunya i amb el suport de l'IEC, dedicà el Simposi Trias d'aquest curs al membre de la SHA Pere Coromines, amb motiu dels cent cinquanta anys del seu naixement. Van inaugurar l'acte Joandomènec Ros (president de l'Institut), Joan Vergés (director de la Càtedra Ferrater Mora), Jordi Font (director del Memorial Democràtic) i Joaquim Trias (patró de la Càtedra Ferrater Mora). A continuació van tenir lloc les ponències, comunicacions i debats del Simposi, que foren a càrrec d'experts en l'obra del polifacètic economista, advocat, polític i escriptor. Entre d'altres, hi participà Jordi Casassas (membre de la SHA), que va parlar de Coromines i la seva època.

Virtual, 30 de novembre i 1 de desembre de 2020

Eduard Fontserè i Riba (1870-1970)

Membre de la Secció de Ciències i president de l'IEC (1950-1958, rotativament)

Amb motiu del cent cinquantè aniversari del naixement i del cent cinquantè aniversari de la mort del meteoròleg i sismòleg Eduard Fontserè, la SCFIS, l'Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya (ICGC) i el Laboratori d'Estudis Geofísics Eduard Fontserè de l'IEC van organitzar la conferència *Eduard Fontserè i la sismologia catalana*, que presentà Emma Suriñach (directora del Laboratori) i que impartí Josep Batlló (SCFIS i ICGC). Durant la sessió es va analitzar l'evolució del pensament de Fontserè en el camp de la sismologia i es va fer una valoració de les seves contribucions, molt importants per al coneixement de la distribució i els efectes dels terratrèmols a Catalunya i cada vegada més reconegudes en el camp de la sismologia instrumental. Clogué l'acte el president de l'IEC, Joandomènec Ros.

Virtual, 5 de novembre de 2020

Així mateix, en el context dels actes commemoratius dels cent anys de la creació del Servei Meteorològic de Catalunya (SMC), Eduard Fontserè, que en fou el fundador, va ser homenatjat amb les Jornades Fontserè: «Actualitat de les contribucions d'Eduard Fontserè (1870-1970)», coorganitzades per la SECCT, la SCFIS, la SCHCT i l'Associació Catalana de Meteorologia (ACAM). Joandomènec Ros i Jordi Mazón, presidents de l'Institut i de l'ACAM, respectivament, inauguraren les Jornades, que s'estructuraren en dues sessions i que van comptar amb una dotzena de ponents, entre els quals els membres de l'IEC Mercè Lorente (SF) i Antoni Roca (SECCT). Joan Parellada (president de la SCFIS) i Eliseu Vilaclara (director de l'SMC) van presentar la segona sessió, que clogué Àlicia Casals (presidenta de la SECCT).

Virtual, 4 i 6 de maig de 2021

Eva Serra i Puig (1942-2018)

Membre de la SHA

L'Institut va homenatjar Eva Serra amb la presentació dels llibres *Eva Serra i Puig. Sessió en memòria* i *Eva Serra. Per la revolució catalana*. El primer, un recull de treballs coordinat per Agustí Alcoberro i Diego Sola, conté les ponències de les jornades d'homenatge a la historiadora que es van celebrar l'abril de 2019 a l'IEC i a la Facultat de Geografia i Història de la UB. El segon, editat per Albert Botran, aplega textos que revelen la faceta més política de Serra. A més dels parlaments d'Alcoberro i de Botran, l'acte comptà amb les intervencions de Joandomènec Ros (president de l'IEC), Antoni Simon (membre de la SHA), Blanca Serra (filòloga i germana de l'homenatjada) i Joaquim Nadal (president de la revista *Recerques*).

Virtual, 17 de desembre de 2020

Ferran Soldevila i Zubiburu (1894-1971)

Membre de la SHA

Amb motiu del cinquantè aniversari de la mort de l'historiador i escriptor Ferran Soldevila, la SHA, la Institució de les Lletres Catalanes (ILC) i la SCLL van organitzar el *Simposi Ferran Soldevila, entre la història i la literatura*, que coordinaren Enric Pujol (membre de la SHA) i Francesc Foguet (secretari de la SCLL). Presentaren l'acte Joandomènec Ros (president de l'IEC), Antoni Simon (secretari de la SHA), Daniel Casals (president de la SCLL), Oriol Ponsatí-Murlà (director de la ILC) i Enric Pujol. A continuació es van oferir ponències entorn de Soldevila en el context de la Primera Guerra Mundial i el franquisme (Jordi Casassas, membre de la SHA), de la tasca com a cronista del seu temps (Albert Balcells, membre de la SHA), del seu interès per la història femenina (Queralt Solé, UB), de la seva prosa historiogràfica (Enric Pujol), dels seus dietaris (Anna Esteve, UA) i de la seva obra de ficció (Francesc Foguet). La jornada finalitzà amb una taula rodona sobre la vigència de l'obra de Soldevila, amb Xavier Barral (membre de la SHA), Lluís Bonada (periodista cultural) i Antoni Simon.

Virtual, 18 de maig de 2021

Giuseppe Tavani (1924-2019)

Membre corresponent de la SF

La SF va celebrar una sessió en memòria de Giuseppe Tavani, membre corresponent d'aquesta secció del 1992 al 2019. Obrí l'acte el president de l'IEC, Joandomènec Ros, que va donar pas a les cinc ponències de la sessió: «Prima e dopo La Fiammetta catalana: un collega, un amico», d'Annamaria Annicchiarico (Universitat de Roma III); «Tavani i la funció de la història de la llengua», per Francesc Feliu (Institut de Llengua i Cultura Catalanes - UdG); «Tavani, romanista», impartida per Vicenç Beltran (membre de la SHA); «Tavani, catalanista», a càrrec d'August Bover (membre de la SF), i «Per a una crítica ritmèmica. Tavani i el mètode», que va pronunciar Francesco Ardolino (UB). La cloenda anà a càrrec de la presidenta de la SF, Teresa Cabré.

Virtual, 13 de novembre de 2020

Joan Triadú i Font (1921-2010)

President de la SCP (1985-1987) i de la SFCS (1988-1992)

La SCP organitzà una sessió d'homenatge al pedagog, escriptor i activista cultural Joan Triadú, emmarcada dins les activitats de l'Any Triadú, promogut per la Generalitat de Catalunya per a commemorar el centenari del seu naixement. Hi intervingueren Josep González-Cambray (conseller d'Educació de la Generalitat), Joandomènec Ros (president de l'IEC), Xavier Besalú (delegat de l'IEC a la SCP), Joan Josep Isern (comissari de l'Any Triadú), Agustí Olivares (director de l'Escola Thau de Barcelona) i Jordi Manent (lingüista i escriptor). L'acte, que tingué lloc a la Sala Prat de la Riba i que també es pogué seguir en línia, va incloure la inauguració de l'exposició «...a dins de classe soc feliç», així com una visita comentada a càrrec de la seva comissària, Teresa Triadú. L'exposició, dedicada a la figura de Triadú com a pedagog, es va poder veure al claustre del pati de l'IEC fins al 22 de juliol.

IEC, 1 de juliol de 2021

A altres personalitats (per ordre de celebració)

Robert Gerhard i Ottenwaelder (1896-1970)

Compositor i musicòleg

Amb motiu del cinquantenari de la mort del compositor vallenc Robert Gerhard, la SCMUS va organitzar la jornada d'estudi *Robert Gerhard (1896-1970): perspectives històriques i vies de recerca actual*. La sessió va comptar amb les intervencions dels musicòlegs Germán Gan Quesada, Helena Martín-Nieva i Leticia Sánchez de Andrés, així com del compositor Benet Casablanca, els quals recordaren la vida i obra de Gerhard. Així mateix, la jornada va constituir una plataforma de projecció internacional de la música catalana i de la tasca de recerca i difusió musicològiques que impulsa la SCMUS.

Virtual, 1 de desembre de 2020

Lluís López del Castillo i Rosique (1938-2018)

Lingüista i pedagog

L'IEC, conjuntament amb la SCLL i el Departament de Filologia Catalana de la UAB, va retre homenatge a Lluís López del Castillo amb una jornada en què s'abordaren les seves facetes com a mestre, polític, organitzador de pràctiques escolars, defensor del català com a llengua vehicular de l'ensenyament i elaborador de manuals dedicats a l'ensenyament. Inaugurà l'acte Teresa Cabré (presidenta de la SF), i l'encarregada de presentar i de cloure l'homenatge va ser Mila Segarra (secretària de la SF). Durant la jornada van intervenir Juli Palou (UB), Artur Noguerol (UAB), Jaume Cela (UAB), Lluïsa Puigardeu (Escola Barrufet), Daniel Casals (president de la SCLL), Isidor Marí (membre de la SF), Magí Camps (membre de la SF) i Carme Ruiz (companya de Lluís López del Castillo).

Virtual, 28 de gener de 2021

Jordi Teixidor i Martínez (1939-2011)

Dramaturg

A fi de commemorar el desè aniversari de la mort de Jordi Teixidor, la SCLL i l'Ateneu Barcelonès van organitzar el simposi *Jordi Teixidor i el teatre contemporani*. Per mitjà de conferències i debats, es va analitzar la figura i obra d'aquest referent del compromís social del teatre català, aprofundint especialment en la dramaturgia i la recepció del seu teatre en l'escena catalana contemporània. El simposi es va cloure amb una taula rodona entre professionals que van conèixer Jordi Teixidor de prop.

Virtual, 16 de març de 2021 (la taula rodona també es va poder seguir presencialment a la Sala d'Actes Oriol Bohigas de l'Ateneu Barcelonès)

Ignasi Farreres i Bochaca (1939-2020)

Economista i polític

La SCE, conjuntament amb el Col·legi d'Economistes de Catalunya (CEC) i amb el Centre d'Estudis Econòmics i Socials (CEES), va celebrar un acte en memòria d'Ignasi Farreres, membre d'aquestes tres entitats que desenvolupà la seva carrera professional a La Caixa i que fou conseller de Treball de la Generalitat de Catalunya (1988-1999). L'obertura anà a càrrec de Joandomènec Ros (president de l'IEC) i seguidament Eduard Arruga (president de la SCE) explicà com s'esdevindria la sessió, en què es va recordar Farreres des dels àmbits personal, polític, econòmic, social, religiós i familiar. Hi van intervenir una quinzena de personalitats, entre les quals Jordi Pujol (expresident de la Generalitat de Catalunya), Isidre Fainé (expresident de La Caixa), Josep Antoni Duran i Lleida (últim president d'Unió Democràtica de Catalunya) i Àlex i Víctor Farreres (fills de l'homenatjat). L'acte va incloure la projecció d'un vídeo de les intervencions de Farreres al CEES, el qual fundà i presidí, i la cloenda fou a càrrec de Lluís Alegre (president del CEES).

Virtual, 22 de març de 2021

Jordi Pere Cerdà (1920-2011)

Escriptor i promotor de la cultura catalana a França

La Sala Prat de la Riba de l'IEC acollí les Jornades Internacionals d'Estudi Centenari Jordi Pere Cerdà: «La brasa d'una llengua», organitzades per la Institució de les Lletres Catalanes (ILC) i la UAB amb el suport de l'IEC, en ocasió del centenari del naixement del poeta, dramaturg i narrador. Joandomènec Ros (president de l'Institut) va donar la benvinguda de l'acte destacant la notable figura de l'autor, un dels més importants de la Catalunya del Nord. Després del discurs inicial, Jordi Julià (coordinador de les jornades, UAB), Margarita Freixas (degana de la Facultat de Filosofia i Lletres de la UAB) i Oriol Ponsatí-Murlà (director de la ILC) van fer l'obertura institucional. L'activitat va comptar amb la presència d'una part de la família de l'escriptor i amb un destacat grup d'especialistes vinguts d'arreu de Catalunya, València i França, els quals, per mitjà de taules rodones i diàlegs, abordaren diferents aspectes de l'obra de Jordi Pere Cerdà. Per tancar les sessions del primer dia, la Biblioteca de Catalunya va organitzar, a la Sala de Llevant, l'espectacle *Jordi Pere Cerdà. Dins d'un salze. Teatre a peu pla*, amb Odile Arqué, Albert Ibañez i Lluís Ramis. La cloenda de les Jornades fou a càrrec de Jordi Julià.

IEC, 3 i 4 de juny de 2021

Georges Brassens (1921-1981)

Poeta i cantautor

A iniciativa de Jaume Terradas, membre de l'IEC adscrit a la SCB, l'IEC i l'Institut Francès de Barcelona van organitzar un homenatge conjunt al poeta i cantautor francès Georges Brassens, amb motiu del centenari del seu naixement i del quarantè aniversari de seva mort. La presentació de l'acte anà a càrrec d'Olivier Ramadour, cònsol general de França a Barcelona. Seguidament, Miquel Pujadó, cantant i escriptor que ha traduït i ha fet versions de l'obra de Brassens, i Jaume Terradas, que ha traduït el poeta, van mantenir un diàleg sobre la influència de Brassens a Catalunya i la presència que encara té en festivals, sobretot en països francòfons. A continuació es van oferir actuacions de Xavier Pons, Carme Sansa, Miquel Pujadó, Roger Puig, Alba Bold amb Moisés Cuadrado, i Alba Bold amb David Benito i Victor van den Eynde, artistes la majoria dels quals tenen formació científica (són geògrafs, biòlegs i físics). Clogué l'acte el president de l'IEC, Joandomènec Ros.

Teatre de l'Institut Francès de Barcelona, 7 de juliol de 2021

3. Exposicions

«La imatge velada», de Javier Rojo Barba

29 d'octubre - 29 de novembre de 2020

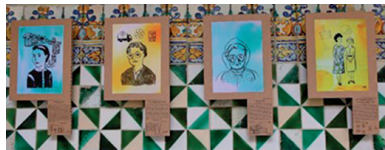
Fidel al seu objectiu de difondre i contribuir al desenvolupament de la cultura a les comarques alacantines, la Delegació de l'IEC a Alacant, conjuntament amb la Universitat d'Alacant, va organitzar aquesta exposició del pintor segovià Javier Rojo, establert a Alacant des de fa més d'una dècada. La mostra, exhibida a la Sala Cool del Museu de la Universitat, la integraven una vintena de quadres abstractes de gran format, en què, en lloc de mostrar, l'artista al·ludia a l'evocació (ja que la veladura no mostra, sinó que insinua).

«Dones singulars», de Sandra Uve

20 d'abril - 15 de juny de 2021

Exposició organitzada per la SCT amb l'objectiu de visibilitzar dones que inventaren alguns dels principals objectes i sistemes funcionals domèstics dels quals encara avui ens beneficiem en la nostra vida quotidiana. La mostra estava formada per vint plafons signats per la il·lustradora, autora de còmics i escriptora Sandra Uve, en què es contextualitzen les inventores i les seves creacions (entre les quals, per exemple, Elia Garci-Lara Catalá, que ideà un sistema de rentat mecànic per a la bugada; Josephine Cochrane, inventora del primer rentaplats industrial, i Alice H. Parker, creadora d'un sistema de calefacció central alimentat per gas). L'exposició es va poder veure al claustre del pati de la Casa de Convalescència de l'IEC, i en els actes tant d'inauguració com de cloenda Sandra Uve va oferir una visita guiada.

Així mateix, en el marc de l'exposició, la SCT i l'Espai Viquidones UPF van organitzar la viquimarató *Dones singulars*, que es va dur a terme l'1 de juny de manera tant presencial (Sala Puig i Cadafalch de l'IEC) com telemàtica. Amb aquesta activitat, es va contribuir a millorar els articles i les referències a la Viquipèdia entorn de les dones en la ciència, així com omplir buits existents (fotografia 12).

FOTOGRAFIA 12

FOTOGRAFIA 13

«HerbArt: botànica i creació artística»

1 de juny - 25 de juliol de 2021

Exposició impulsada per Eva Figueras i Mar Redondo, professores de belles arts de la UB, en col·laboració amb el Vicerectorat de Patrimoni i Activitats Culturals d'aquesta universitat, l'Àrea de Cultura de l'Ajuntament de Badalona i l'IEC. La mostra és fruit del diàleg interdisciplinari entre una trentena d'artistes i botànics al voltant de l'estudi i la reflexió sobre la flora i l'herbari. Les obres resultants, més de seixanta, articulen un recorregut per quatre eixos temàtics (la fragilitat i la destrucció, la contemplació, la diversitat i la singularitat, i la resiliència) i es van desplegar simultàniament en tres espais expositius: l'hivernacle del jardí Ferran Soldevila de la UB; la Casa de Convalescència, seu de l'IEC, i la Sala Josep Uclés del Centre Cultural El Carme de Badalona. Aquest darrer espai va acollir l'acte d'inauguració de la mostra, celebrat l'1 de juny i que comptà amb les intervencions d'Agustí Alcoberro, vicerector de Patrimoni i Activitats Culturals de la UB; Amanda Feria, regidora de Cultura, Educació i Joventut de l'Ajuntament de Badalona; Joandomènec Ros, president de l'IEC, i les comissàries de la mostra, Eva Figueras i Mar Redondo. El 16 de juliol es va oferir una visita guiada de l'exposició a la Casa de Convalescència de l'IEC.

«Natura a càmera lenta»

30 de juny - 31 d'agost de 2021

Exposició organitzada pel grup de treball Societat Catalana de Fotògrafs de Natura de la ICHN i constituïda per una quarantena d'imatges de quaranta fotògrafs ampliades a gran format (42 × 63 cm). El fil conductor és la tècnica, ja que la mostra és prou llarga per a transmetre moviment, i el tema és lliure (aurores boreals, branques i fulles mogudes pel vent, núvols en moviment...). El 30 de juny, després d'una visita de l'exposició, instal·lada al claustre de l'IEC, aquesta va ser presentada a la Sala Prat de la Riba. La presentació anà a càrrec d'Albert Masó, Marta Bretó i Tato Rosés, organitzadors de la mostra, que es preveu que continuï exhibint-se a l'Institut el curs que ve.

«...a dins de classe soc feliç»

1-22 de juliol de 2021

Exposició organitzada per la Generalitat de Catalunya en el marc de les activitats de l'Any Triadú, promogut per la Generalitat de Catalunya per a commemorar el centenari del naixement del pedagog, escriptor i activista cultural Joan Triadú, que fou membre de l'IEC des de 1979 i president de la SCP entre els anys 1985 i 1987. La mostra està dedicada a la figura de Triadú com a mestre i pedagog, i la integren divuit plafons amb textos acompanyats d'imatges que els contextualitzen. L'exposició, instal·lada al claustre del pati de l'IEC, s'inaugurà l'1 de juliol amb una visita comentada per Teresa Triadú, la seva comissària, i un acte d'homenatge a Joan Triadú a la Sala Prat de la Riba (vegeu l'apartat 2 del capítol II). Joan Triadú (1921-2010) va ser membre de l'IEC adscrit a la SFCS des de 1979 i president d'aquesta Secció de 1988 a 1992 (fotografia 13).

FOTOGRAFIA 14. Concert del dia 23 de setembre de 2020

FOTOGRAFIA 15. Concert del dia 15 d'octubre de 2020

FOTOGRAFIA 16. Concert del dia 22 d'octubre de 2020

4. Concerts

La iniciativa del cicle *Música al claustre de l'IEC* sorgí fa nou anys, amb el desig de recuperar la tradició musical que acompanyava les activitats de les antigues acadèmies de Barcelona. La voluntat actual és mantenir-ne la producció i convertir-la en una activitat artística de l'Institut. Amb l'organització dels concerts, l'IEC, en col·laboració amb el Museu de la Música de Barcelona, vol reconèixer i gaudir de la riquesa cultural i artística musical catalana, en un projecte que reforça i convida a compartir la identitat musical amb la d'altres comunitats.

Al llarg del curs 2020-2021, el pati de la Casa de Convalescència, seu de l'Institut, ha acollit dues edicions del cicle. La del 2020 s'encetà amb el concert «El lied català i els poetes de la Renaixença. 150è aniversari de Matilde Escalas i Xamení (Palma, 1870-1936)», que va tenir lloc el 23 de setembre i va anar a càrrec de David Alegret com a tenor i Albert Guinovart al piano (fotografia 14). L'1 d'octubre es va oferir el segon concert, «La missa polifònica a Catalunya (1360-1670)», organitzat en col·laboració amb la SCMUS i interpretat pel grup De Canendi Elegàntia i per la Cobla de Ministrers. El concert següent titulat «Beethoven i el Romanticisme des de Catalunya», va ser a càrrec del conjunt de corda Kaimerata i es va celebrar el 15 d'octubre (fotografia 15). I el 22 d'octubre s'oferí, en col·laboració amb el Barcelona Knowledge Hub de l'Academia Europaea, el quart i darrer concert, «Música de dones compositoras. Miscel·lània de temes clàssics i de temes contemporanis —originals o transcrits— compostos per dones», amb la membre de la SECCT Pilar Bayer al piano (en aquesta ocasió va tenir lloc a la Sala Prat de la Riba de l'IEC) (fotografia 16).

L'edició de 2021 va començar el 12 de juny, amb el concert «Orient-Occident. Un diàleg de les ànimes», que interpretaren Jordi Savall al rebab, la viola de gamba soprano i el rabec, i Pedro Estevan a la percussió. El cicle prosseguí el 8 de juliol amb «El piano més enllà del concert», que van oferir Marina Rodríguez Brià, al *forte-piano* Érard (Londres, segle XIX) del Museu de la Música de Barcelona, i Belén Cabanes, dansa i castanyoles. L'últim concert, titulat «Villancets, tons, cantata i sarsuela, del segle XVII al XVIII a Catalunya» i a càrrec del grup In Sana Poetica, es va haver d'ajornar fins al curs següent.

5. Declaracions i adhesions

— Declaració de l'IEC en relació amb la Sentència del Tribunal Suprem que referma la inhabilitació del president de la Generalitat de Catalunya (1 d'octubre de 2020)

L'IEC feu pública una declaració arran de la Sentència del Tribunal Suprem que inhabilitava per divuit mesos el president Quim Torra per no haver despenjat del balcó de la Generalitat una pancarta a favor de l'alliberament dels presos polítics quan ho ordenà la Junta Electoral Central espanyola, i haver-ho fet uns dies després. En la declaració es denuncia la inadequació jurídica de la sanció per una infracció que no és penal —ni tan sols administrativa— i les conseqüències negatives que la inhabilitació del president de la Generalitat comporta per al país —especialment en un context difícil pels efectes de la pandèmia en la sanitat, l'economia i altres àmbits. En l'escrit també es recorda que no és tolerable l'ús de la llei penal per a perseguir actuacions polítiques que constitueixen un exercici de drets humans fonamentals i s'exigeix que no es deixin d'aplicar els principis de proporcionalitat en els casos que afecten Catalunya.

— Declaració conjunta de l'IEC, l'Euskaltzaindia – Reial Acadèmia de la Llengua Basca i la Real Academia Galega (10 de febrer de 2021)

En vista del debat públic sobre la presència de les llengües en el sistema educatiu, l'IEC, l'Euskaltzaindia – Reial Acadèmia de la Llengua Basca i la Real Academia Galega, com a institucions amb responsabilitats oficialment reconegudes en la defensa i la promoció de les llengües que cada una d'elles representa, van emetre una declaració conjunta. En l'escrit recorden que el règim lingüístic del sistema educatiu en les comunitats amb llengua pròpia oficialment reconeguda ha de ser competència exclusiva de cada una d'elles. Així mateix, sostenen que aquest règim lingüístic ha d'estar orientat a garantir una competència plena i igual en cada una de les respectives llengües i del castellà i que, a fi d'assegurar-ne el futur en condicions de normalitat, el català, el basc i el galleg necessiten una presència reforçada en el sistema educatiu. En darrer terme, els tres organismes, reconeguts oficialment com a assessors dels poders públics en afers relatius a les respectives llengües, reclamen ser consultats per les institucions estatals, alhora que s'hi posen a disposició.

— Adhesió de l'IEC al manifest *No eren bruixes!*, promogut per la revista *Sàpiens* (2 de març de 2021)

A Catalunya, centenars de dones foren acusades de bruixeria i injustament jutjades i executades, especialment entre els segles xv i xviii, fet que la revista *Sàpiens* recordà dedicant-hi el número de març de 2021. El monogràfic inclou el manifest *No eren bruixes!*, al qual l'IEC s'adherí i amb què *Sàpiens* va engagar una campanya que té com a objectius recuperar la memòria d'aquelles dones innocents; promoure'n la reparació i dignificar-les mitjançant actes de desgreuge per tot el territori, i reivindicar totes les dones que han estat reprimides al llarg de la història.

— Declaració de l'IEC en relació amb el procediment sancionador iniciat pel Tribunal de Comptes de l'Estat espanyol contra nombrosos antics membres del Govern català (23 de juny de 2021)

L'Institut va emetre una declaració arran del procediment sancionador iniciat pel Tribunal de Comptes de l'Estat espanyol contra una quarantena d'exmembres del Govern, funcionaris i delegats de la Generalitat per promoure l'independentisme a l'estranger entre el 2011 i el 2017. Entre altres aspectes, en l'escrit es denuncia que a les persones investigades —dues de les quals són els membres de l'IEC Albert Carreras i Andreu Mas-Colell— se'ls imputen uns fets que no han comès i que la fonamentació sols es basa en opinions polítiques que van manifestar o en l'atribució de suposades intencions no provades. Així mateix, s'assenyala que les multes —que sumen milions d'euros i s'han imposat anticipadament, sense que hi hagi hagut un procediment contradictori dels acusats— tenen un caràcter confiscatori sense altra finalitat que causar la ruïna personal dels afectats. L'Institut recorda que el Tribunal de Comptes —que és un organisme administratiu que no pertany al poder judicial— té una forta càrrega política pel procediment de designació dels seus membres, fet que qüestiona la seva imparcialitat, i declara injustificable que hagi assumit funcions més enllà de les facultats auditores que li són pròpies.

— Declaració institucional de l'IEC sobre quatre noves llengües balears inventades pel senyor Pablo Casado (27 de juliol de 2021)

Davant les declaracions que Pablo Casado, president del Partit Popular, va fer el 24 de juliol a Palma durant el setzè congrés de la secció del seu partit a les Illes Balears, en què parlava del mallorquí, el menorquí, l'eivissenc i el formenterer com a llengües, l'IEC va emetre una declaració en què posa de manifest que aquestes denominacions fan referència a varietats del català en els diferents territoris i no posen en dubte la unitat essencial de la llengua. En l'escrit es recorda que la comunitat acadèmica internacional considera el català com el defineix el *Diccionari de la llengua catalana* de l'Institut: «Llengua romànica parlada a Catalunya, a la major part del País Valencià, a les Illes Balears, a la Franja de Ponent, a la Catalunya del Nord, a Andorra, a la ciutat sarda de l'Alguer i a la comarca murciana del Carxe», i que el *Diccionario de la lengua española* de la RAE també defineix el català com la «lengua romance que se habla en Cataluña y en otros dominios de la antigua corona de Aragón», definicions que palesen la unitat de la llengua. Així mateix, l'IEC afegeix que una de les accepcions de *mallorquí* és, segons la RAE, «variedad del catalán que se habla en Mallorca», similarment a com defineix el murcià i l'andalús, entre d'altres, com a «variedad del español que se habla» en les regions respectives. Així, doncs, les declaracions de Casado són producte de la ignorància o de la mala fe, i l'Institut, com a acadèmia de la llengua catalana, rebutja que aquesta s'utilitzi com a element de crispació i amb interessos partidistes.

(Els textos complets de les declaracions són consultables al web de l'IEC)

6. Premis Sant Jordi

Premis Sant Jordi 2021, corresponents al *XC Cartell de premis i de borses d'estudi*, lliurats el 23 d'abril de 2021 al pati de la Casa de Convalescència (excepte quan s'especifica un altre lloc i dia de lliurament):

<i>Premis o borses d'estudi</i>	<i>Treballs o projectes</i>	<i>Guardonats</i>
Premi Prat de la Riba de l'Institut d'Estudis Catalans		Jordi Savall i Bernadet
Premi Creu Casas de l'Institut d'Estudis Catalans. Dones per canviar el món		
Modalitat A		Alejandra Valencia Villanueva (Sandra Uve)
Menció honorífica		Karina Gibert Oliveras
Modalitat B		ENGINY-era
Menció honorífica		Fibracat TV
Premi Rafael Patxot i Jubert	<i>Els estudis sobre la bruixeria i la cacera de bruixes a Catalunya (1830-2020). Entre la història i el folklore</i>	Pau Castell Granados
Premi IEC de la Secció Històrico-Arqueològica Joan Reglà d'Història Moderna	<i>La Visita del General de Catalunya: la institució i el seu encaix en el sistema institucional català d'època moderna (segles XV-XVIII)</i>	Ricard Torra i Prat
Premi IEC de la Secció Històrico-Arqueològica Manuel Milà i Fontanals d'Història Literària	<i>Les cartes poètiques de Francesc Fontanella: estudi i edició crítica</i>	Marc Sogues Marco
Premi IEC de la Secció de Ciències Biològiques August Pi i Sunyer de Ciències de la Salut	<i>Noves funcions biològiques sintètiques per al present i futur de la teràpia</i>	Marc Güell Cargol
Premi IEC de la Secció de Ciències i Tecnologia Antoni de Martí i Franquès de Ciències Químiques	<i>Supramolecular nanocapsules as platforms for molecular recognition and reactivity in confined spaces</i>	Carles Fuertes Espinosa
Menció honorífica	<i>Assessment of the lipidomic effects of environmental pollutants on exposed organisms using chemometric and analytical methods</i>	Eva Gorrochategui Matas
Premi IEC de la Secció de Ciències i Tecnologia Rafael Campalans de Ciències de l'Enginyeria	<i>Assessing the feasibility of bioremediation strategies in aquifers polluted by chlorinated solvents</i>	Natàlia Blázquez Pallí

Premi IEC de la Secció Filològica Francesc de B. Moll de Dialectologia	<i>Els parlars del Baix Ebre. Estudi geolingüístic</i>	Carles M. Castellà Espuny
Premi IEC de la Secció Filològica Pompeu Fabra de Gramàtica	<i>Estudi contrastiu de l'estructura sil·làbica del català i el xinès estàndard i de les implicacions segmentals més rellevants per als aprenents sinòfons</i>	Wang Liyun
Premi IEC de la Secció de Filosofia i Ciències Socials	<i>La llengua catalana a l'escola, entre la repressió i la resistència (1715-2018). De l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana als Premis Baldiri Reixac d'estímul a l'escola en català</i>	David Pujol i Fabrellas
Premi dels Amics de l'Art Romànic (per a estudiants)	<i>Alexandre Deulofeu i el redescobrimnt del romànic empordanès</i>	Max Pérez Muñoz
Premi M. del Carmen de la Torre Boronat de l'Associació Catalana de Ciències de l'Alimentació (per a estudiants)	<i>Millora de la bioaccessibilitat i estabilitat de les nanoemulsions enriquides amb β-carotè extret de l'alga Dunaliella salina</i>	Irene Teixidó Orries
Concurs de Joves Sociòlegs (per a estudiants)	<i>Modernitats segarrenques. Tarroja de Segarra: mercats agroalimentaris, nous imaginaris culturals i agroecologia</i>	Marc Verdés i Oliva
Premi Catalunya de Sociologia Emili Boix i Selva		Lluís Recolons i Arquer
Premi de la Institució Catalana d'Estudis Agraris a un treball de recerca de batxillerat (per a estudiants) Lliurat durant l'Assemblea de la ICEA que se celebrà de manera virtual el 15 de desembre de 2020.	<i>Caracterització de noves varietats de garrofer</i>	Joan Rofes Vidal
Premi Miquel Biada i Bunyol El nom de la persona o les persones guardonades es donarà a conèixer el curs següent.		
Premi Societat Catalana d'Economia El nom de la persona o les persones guardonades es donarà a conèixer el curs següent.		
Premi Eduard Valentí de la Societat Catalana d'Estudis Clàssics (per a estudiants)	<i>El lèxic dels oficis a la documentació llatina de la Catalunya altmedieval</i>	Carlos Prieto Espinosa
Accèssit	<i>La llengua d'Èsquil. Estudi sintàctic de Les perses, Els set contra Tebes i Les suplicants</i>	Andrea Sánchez i Bernet

Premi Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica per a treballs de màster d'història de la ciència amb una orientació professional	<i>O arquivo visual do Gabinete Salvador. Conhecimento material e cultura visual ao redor das plantas medicinais</i>	Julia Coelho Guimarães de Oliveira
Premi Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica per a treballs de màster d'història de la ciència amb una orientació acadèmica	<i>Del gabinete clásico al laboratorio: estudio del material científico y los espacios escolares para la enseñanza práctica de la historia natural en el Instituto de Valencia (1877-1927)</i>	José Pedro Marín Murcia
Premi de la Societat Catalana d'Ordenació del Territori (per a estudiants)	<i>Gran Parc ecotò del Garraf</i>	Elena Casals Pich-Aguilera, María Comella Duran, Carla Ibáñez García i Iñaki Vendrell Simón
Accèssit	<i>Reconeixement i descoberta de la transversalitat territorial al Baix Berguedà. Proposta d'ordenació</i>	Marta Monlleó i Rius
Premi Societat Catalana de Biologia a la trajectòria professional Leandre Cervera Lliurat el 9 de setembre de 2020 a la seu de l'IEC, en el marc de la 5a Nit de la Biologia.		Francesc Xavier Avilés i Puigvert (director del grup de recerca Enginyeria de Proteïnes i Proteòmica de l'Institut de Biotecnologia i de Biomedicina de la UAB)
Premi Societat Catalana de Biologia a un article científic Lliurat el 9 de setembre de 2020 a la seu de l'IEC, en el marc de la 5a Nit de la Biologia.	«Deficient Endoplasmic Reticulum-Mitochondrial Phosphatidylserine Transfer Causes Liver Disease», publicat a la revista <i>Cell</i> .	María Isabel Hernández Alvarez (primera signant de l'article)
Premi Societat Catalana de Biologia a la divulgació Lliurat el 9 de setembre de 2020 a la seu de l'IEC, en el marc de la 5a Nit de la Biologia.	«Building a New Ocean Literacy Approach Based on a Simulated Dive in a Submarine: A Multisensory Workshop to Bring the Deep Sea Closer to People», publicat a la revista <i>Frontiers in Marine Science</i> .	Janire Salazar Villacorta (primera signant del treball)
Premi Societat Catalana de Biologia al jove investigador o a la jove investigadora Lliurat el 9 de setembre de 2020 a la seu de l'IEC, en el marc de la 5a Nit de la Biologia.	<i>Neurobiological mechanisms involved in memory function and dysfunction: focus on the endocannabinoid system and associated signaling pathways</i>	Maria Gomis González

Premi Societat Catalana de Biologia a un treball de recerca de batxillerat (per a estudiants) Lliurat el 9 de setembre de 2020 a la seu de l'IEC, en el marc de la 5a Nit de la Biologia.	<i>Estudi de plagues en cultius agrícoles amb l'ajut de la biologia molecular</i>	Èlia Martínez Estela
Accèssits	<i>La mutació BRAF V600E en el melanoma cutani: un estudi bioinformàtic</i>	Pau Martínez Veciana
	<i>Un laboratori DIY</i>	Laura Salvadó Bautista
Premi Societat Catalana de Biologia a una <i>start-up</i> Lliurat el 9 de setembre de 2020 a la seu de l'IEC, en el marc de la 5a Nit de la Biologia.	Projecte MiWEndo, un nou dispositiu mèdic per a la millora del diagnòstic del càncer colorectal.	MiWEndo Solutions SL
Premi de la Societat Catalana de Física per a treballs de fi de grau (per a estudiants)	<i>Optimization of a discriminant to find charged Higgs boson in the ATLAS experiment</i>	Clàudia Soriano Guerrero
Accèssits	<i>Automated classification of stellar spectra</i>	Cristina Jiménez Palau
	<i>Estudios en el laboratorio del retardo de propagación en señales de radiofrecuencia para cavidades resonantes</i>	Raúl Ortiz Fernández
Premi Jordi Porta i Jué de la Societat Catalana de Física (per a estudiants)	<i>Preparation and manipulation of free-standing oxides for photovoltaic applications</i>	Ivan Caño Prades
Accèssits	<i>Highly degenerate Fermi gases</i>	Jordi Pera i Ferreruela
	<i>On the accretion history of galaxy clusters</i>	David Vallés Pérez
Premi Lluís Casassas i Simó de la Societat Catalana de Geografia (per a estudiants)	<i>Anàlisi climàtica de les mànegues marines a les Illes Balears (1989-2019)</i>	Jaume Reynés Vega
Accèssit	<i>El sector pesquer a Cullera</i>	Lorena Grau Font
Barcelona Dynamical Systems Prize (Societat Catalana de Matemàtiques) La informació relativa a l'adjudicació i el lliurament del premi es farà pública al web de la SCM.		

Premi Emmy Noether (Societat Catalana de Matemàtiques)	<i>Self-similar profiles in Analysis of Fluids. A 1D model and the compressible Euler equations</i>	Gonzalo Cao Labora
Mencions <i>ex aequo</i>	<i>Criptografia basada en isogènies</i>	Enric Florit Zacarías
	<i>Mesures de Zygmund</i>	Laia Weisz Font
Premi Évariste Galois de la Societat Catalana de Matemàtiques (per a estudiants)	<i>Problemes de l'obstacle i desigualtats de Harnack a la frontera</i>	Damià Torres Latorre
Accèssit	<i>Transferring filtered multiplicative structures in homotopy theory</i>	Anna Sopena Gilboy
Premi Joan Profitós d'assaig pedagògic (Societat Catalana de Pedagogia)	<i>Ciència, llengua i discurs. 75 accions lingüístiques per ensenyar a pensar ciència</i>	Jordi Domènech Casal
Menció honorífica	<i>La religió ja no és el que era. Crònica de la formació en diversitat religiosa per a mestres</i>	Joan Gómez i Segalà
Premi de la Societat Catalana de Química (per a estudiants)	<i>Preparació de blocs quirals per a nous agents de penetració cel·lular</i>	Víctor Mestre Martín
Premi Modest Reixach de la Societat Catalana de Sociolingüística	«Espacios de adopción del catalán, una aproximación etnográfica a las mudas lingüísticas en Cataluña». A: RAMALLO, Fernando; AMORRORTU, Estibaliz; PUIGDEVALL, Maite (ed.). <i>Neohablantes de lenguas minorizadas en el Estado español</i>	Alba Colombo Vilarrasa, Maite Puigdevall Serralvo i Joan Pujolar Cos
Premi de la Societat Catalana de Tecnologia (per a estudiants)	<i>Estudi d'aplicació de fabricació digital a elements estructurals per a aplicacions aeroespacials</i>	Joan Cánovas Ferragut
Premi Ferran Sunyer i Balaguer	<i>Cubic forms and the circle method</i>	Tim Browning
Premi Matemàtiques i Societat (Fundació Ferran Sunyer i Balaguer)		Àlex Arenas Moreno, investigador del grup de recerca d'Algoritmes Integrats en els Sistemes Físics (ALEPHSYS) de la URV Clara Prats Soler, investigadora del grup de recerca de Biologia Computacional i Sistemes Complexos (BIOCOM-SC) de la UPC

Borses Ferran Sunyer i Balaguer	<i>Advances on uncertainty quantification techniques for dynamical systems: theory and modelling</i>	Clara Burgos Simón (Universitat d'Estocolm, Suècia)
	<i>On the Macaulayness of Togliatti varieties and the resolution of GT-varieties</i>	Liena Colarte Gómez (Universitat de Gènova, Itàlia)
	<i>Decomposition spaces and toposes</i>	Wilson-Javier Forero Baquero (Universitat de Virgínia, EUA)
	<i>Poisson structures on moduli spaces and group actions</i>	Anastasia Matveeva (Universitat d'Angers, França)
	<i>Mathematical modelling of angiogenesis as a coordinated multicellular process</i>	Daria Stepanova (Universitat d'Oxford, Regne Unit)
	<i>Isoperimetric methods for the study of expansion</i>	Maximilian Wötzel (Institut de Matemàtica Pura i Aplicada, Brasil)
Premi Fundació Mercè Rodoreda	<i>Àngels i monstres: personatges masculins en la narrativa breu de Mercè Rodoreda</i>	Antoni Mestre Brotons
Menció honorífica	<i>L'enigma de les flors. D'Aloma a Mirall trencat passant per Jardí vora el mar, la peculiar evolució de la natura en la Mercè Rodoreda</i>	Vinca Albert Hernández
Ajuts Fundació Mercè Rodoreda	<i>El llenguatge i l'imaginari religiosos en La plaça del Diamant i en les seves traduccions al castellà, al francès i al grec modern</i>	Helena Badell Giralt
	<i>Les paraules preferents en les obres narratives de Mercè Rodoreda</i>	Vanessa Palomo Berjaga i Natxo Sorolla Vidal
	<i>Mercè Rodoreda i la literatura infantil i juvenil</i>	Maria Neus Real Mercadal
	<i>Traumes familiars a la darrera narrativa de Mercè Rodoreda. Una aproximació sociològica</i>	Llúcia Serra Ferre

Borses d'estudi Generalitat de Catalunya	<i>Tradició epigràfica manuscrita i impresa: l'estudi del món romà a Catalunya</i>	Silvia Braitó (Verona)
	<i>Els pamflets catalans profrancesos enviats a la cort de França i al cardenal Mazzarino (1641-1652). Projecte d'edició i estada a Barcelona</i>	Sylvain Chevauché (Perpinyà)
	<i>Infidelitat, transvestisme i escàndol nupcial a Mallorca: dos entremesos en traducció per a omplir el cànon</i>	Riocárd Uaisléigh Ó hOdaíl (Richard Wesley Huddleson) (Salford)
Borses d'estudi Països Catalans	<i>Creditores poderoses: les dones als mercats del crèdit catalans a la baixa edat mitjana (1350-1450)</i>	Laura Peris Bolta (vinculada al País Valencià)
	<i>El monestir de Santa Maria de Jonqueres i les illes de Mallorca i Menorca a l'edat mitjana</i>	Begoña Pons Seguí (vinculada a les Illes Balears)
	<i>Crisi i resiliència. Els mercaders de Catalunya i el País Valencià en la primera globalització (1630-1650)</i>	Josep San Ruperto Albert (vinculat al País Valencià)
Borses d'estudi Josep Carner i Puig-Oriol		Pau Pratsobreroca Andreu
		Marta Timonedra Fonfrías

FOTOGRAFIA 17

7. Convenis de col·laboració

Al llarg del curs 2020-2021, l'IEC ha establert els convenis de col·laboració següents (per ordre cronològic de signatura):

- L'1 de setembre de 2020, amb la Fundació Bancària La Caixa, un conveni marc de col·laboració per al desenvolupament del Projecte d'Edició en Línia de la Gramàtica i l'Ortografia de la Llengua Catalana.
- El 24 de setembre de 2020, amb la URV, una addenda al conveni de col·laboració científica per al curs 2020-2021.
- El 29 de setembre de 2020, amb l'Ajuntament de Castelló d'Empúries per a la coedició de l'obra *Jornades de la Secció Filològica de l'IEC a Castelló d'Empúries (13 i 14 d'abril de 2018)*.
- El 2 d'octubre de 2020, amb l'ICGC, per a col·laboració en matèria de sismologia per a l'any 2020.
- L'11 d'octubre de 2020, amb la UB, el senyor Ildelfonso Carner Suñol i Tecnorino SL, per a la creació de la Càtedra Josep Carner UB-IEC.
- El 15 d'octubre de 2020, amb la Fundació Catalunya La Pedrera i la Federació d'Entitats per a l'Ensenyament de les Matemàtiques a Catalunya, per a l'organització del curs «Bojos per la ciència: Matemàtiques 2021» del programa «Bojos per la ciència 2021».
- El 20 d'octubre de 2020, amb la UAB, per a la coedició de l'obra *Inventaris dels fons musicals de Catalunya. Volum 12: Fons de la Catedral de Solsona, Santa Eulàlia de Berga i Santa Maria de Cornudella*.
- El 6 de novembre de 2020, una addenda de renovació del conveni de col·laboració firmat el 2 d'octubre de 2018, amb la UAB, per a l'adaptació i la transcripció de noms xinesos al català, especialment en el camp de l'onomàstica.
- El 10 de novembre de 2020, amb la Càtedra Màrius Torres de la UdL, per a l'any 2020, per a la realització del projecte Corpus Literari Digital, dedicat a la preservació, la difusió i l'estudi del patrimoni literari català.
- El 17 de novembre de 2020, amb Obrador Edendum SL i la URV, per a l'edició del cinquè volum de la col·lecció «Bibliotheca Philosophorum Medii Aevi Cataloniae»: *Vicent Ferrer, 'Tractatus de suppositionibus'*.
- El 3 de desembre de 2020,
 - amb l'Institut Català d'Arqueologia Clàssica, un conveni específic de col·laboració;
 - a proposta del Centre Català de Nutrició de l'IEC, un conveni amb la Fundació Eroski per a la col·laboració en la millora de la salut de la ciutadania mitjançant la promoció d'una alimentació equilibrada.
- L'11 de desembre de 2020,
 - amb Lleonard Muntaner Editor, per a la coedició de l'*Obra narrativa* de Miquel dels Sants Oliver;
 - a proposta de l'ACS, un conveni amb l'European Sociological Association per a l'organització del 15è Congrés Europeu de Sociologia a Barcelona.
- El 15 de desembre de 2020, amb l'Ateneu Universitari Sant Pacià, per a l'edició de l'*Arxiu de Textos Catalans Antics* i d'obres del Corpus Scriptorum Cataloniae.

- El 16 de desembre de 2020, amb la UA, un acord per al finançament del projecte «Constitució d'un corpus textual per a una Gramàtica del Català Modern (GCM) (i III)».
- El 17 de desembre de 2020, amb la Fundació Bancària Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona «La Caixa», per a la realització de les diverses activitats ordinàries que la SF té programades en el compliment de les seves finalitats, i per a la realització d'accions de visibilitat de la SF i d'incidència social de la llengua catalana.
- El 10 de febrer de 2021, amb la UB, per al foment de la col·laboració en matèria d'investigació educativa entre l'Institut de Recerca en Educació i la SCP.
- El 25 de febrer de 2021, una pròrroga del conveni amb el CRM amb relació al programa de visitants Lluís Santaló.
- El 12 de març de 2021, amb Magma - Associació per Promoure la Recerca Jove, mitjançant la SCP, per a la celebració del certamen Exporecerca Jove.
- El 17 de març de 2021, amb el Monestir de Sant Pere de les Puelles i l'Associació ACUB Àmbit Cultural de Benedictines, per a la reproducció fotogràfica digital dels documents originals de l'època carolíngia (segles VIII-X), referents a les terres catalanes.
- El 6 d'abril de 2021, amb la UPC, una pròrroga al conveni per a la coedició de l'obra *Filosofia de la tecnologia*, de Mario Bunge.
- El 14 d'abril de 2021, amb l'Arxiu del Monestir de Sant Daniel de Girona, per a fer un ús públic de les reproduccions fotogràfiques digitals dels documents originals de l'època carolíngia (segles VIII-X), conservats en aquest arxiu.
- El 28 d'abril de 2021, una addenda al conveni firmat l'1 de setembre de 2014 amb el CRM i la UAB, sobre cessió d'ús d'espais.
- El 17 de maig de 2021, amb l'ICGC, un conveni de col·laboració en matèria de sismologia per a l'any 2021.
- El 20 de maig de 2021, amb la Fundació Carles Salvador, un acord de col·laboració per a l'assoliment dels objectius i les finalitats d'aquesta fundació durant el 2021.
- El 26 de maig de 2021, una addenda a l'acord marc amb Linguapax Internacional.
- El 2 de juny de 2021, un acord de col·laboració entre l'IEC, mitjançant AAR, l'Ajuntament de Montblanc i l'Associació Museu-Arxiu de Montblanc i Comarca per a la cessió en dipòsit d'un fons bibliogràfic a l'Ajuntament de Montblanc.
- El 7 de juny de 2021, una addenda al conveni de col·laboració amb l'IME, el Departament de Cultura i Educació del Consell Insular de Menorca, l'Institut d'Estudis Baleàrics, l'Institut d'Indústries Culturals de les Illes Balears i la UIB, per a l'edició de l'obra científica de Pasqual Calbó i Caldés firmat el 15 de gener de 2020.
- El 28 de juny de 2021, amb la UB, un conveni de col·laboració per regular l'adscripció d'un membre de l'IEC.
- L'1 de juliol de 2021, mitjançant la SCT, amb NEBEXT Next Business Exhibitions SL, per a l'organització de la fira Advanced Factories 2021, celebrada a Barcelona del 8 al 10 de juny de 2021.
- El 6 de juliol de 2021 amb la Fundación de los Ferrocarriles Españoles per a la coedició de l'obra *El ferrocarril a les arts i a la literatura catalanes*, de Jordi Font Agustí.

- El 19 de juliol de 2021, mitjançant la SCB i la ICHN, amb el Col·legi de Biòlegs de Catalunya, el Col·legi Oficial de Doctors i Llicenciats en Filosofia i Lletres i en Ciències de Catalunya, i l'Associació de Professors del Seminari Permanent de Ciències Naturals, per a l'organització de l'Olimpíada de Biologia de Catalunya.
- El 28 de juliol de 2021,
 - per mitjà de la ICEA, amb L'Olivera Cooperativa SCCL en matèria d'assessorament;
 - amb Leonard Muntaner Editor per a la publicació del volum 13 de les «Obres Completes» de Miquel dels Sants Oliver, titulat *Entre dos Espanyas. Articles del 'Diario de Barcelona (1904-1906)*.

8. Donació d'obres i fons

Al llarg del curs 2020-2021, l'Institut d'Estudis Catalans ha rebut els fons i l'obra següents:

- El 4 de desembre de 2020 va tenir lloc la donació de la senyora Natàlia Ballester Arguimbau, que consistia en exemplars de les obres següents: *Novísimo diccionario de la lengua castellana con la correspondencia catalana...* / redactado con la presencia del D. Pedro Labernia. Tom I. Barcelona: Espasa Hermanos, 1866. 1.142 p. I *Diccionari de la llengua catalana ab la correspondència castellana y llatina*. Vol. 2. Barcelona: Espasa Germans, 1865. 826 pàgines foliades + 1 p. adreçada al subscriptor + guardes.
- El 12 de maig de 2021 va tenir lloc l'acte de donació del Fons Josep M. Mestres i Serra a l'IEC, amb un total de 808 obres, entre llibres, revistes, opuscles i altres documents relacionats amb la llengua i la cultura catalanes. Aquestes obres, provinents de la biblioteca particular de Josep M. Mestres, s'han anat dipositant a la biblioteca del Servei de Correcció Lingüística durant el període en què ha estat cap del Servei (1991-2021). En el conveni de donació, l'IEC s'ha compromès a integrar aquest fons a l'Arxiu de l'Institut i a posar-lo a disposició dels investigadors i del públic en general i, especialment, als equips de correcció de la institució.

Entre les obres donades hi ha una vuitantena de diccionaris, una desena d'obres de fraseologia, una seixantena de vocabularis especialitzats, una vintena de lèxics d'especialitat, una vintena de gramàtiques, una trentena de manuals gramaticals, una cinquantena de manuals, llibres d'estil i criteris de redacció i correcció, una quarantena de reculls de formularis i nou obres d'història general.

- El 14 de juny va tenir lloc l'acte de donació del Fons Oriol Casassas i Simó a l'IEC, per part de les filles de Casassas, Marina i Helena Casassas i Riba. Amb la signatura del conveni de donació, l'IEC es compromet a integrar aquest fons a l'Arxiu de l'Institut, posar-lo a disposició dels investigadors i del públic en general perquè pugui ser divulgat, mantenir-lo en les condicions de seguretat i conservació que en garanteixin la preservació, i procedir a organitzar-lo i a elaborar instruments de descripció per a facilitar-ne la consulta i la difusió. El fons està integrat per, entre altres materials, articles i col·laboracions científiques, més de dues-centes fitxes de la Comissió de Lexicografia de la SCB, fitxes de treball, editorials, pròlegs i pòrtics del *Butlletí de la Societat Catalana de Pediatria* i material per a l'edició del llibre *Biografies de metges catalans del segle XX* (amb Publicacions Permanyer). A més, també conté diverses publicacions d'Oriol Casassas i publicacions en les quals va participar.
- Ferran Garcia Sevilla ha enriquit el patrimoni artístic de l'IEC amb la donació d'una obra per a la Sala Prat de la Riba. L'obra, de gran format (250 × 300 cm), amb una tècnica mixta i titulada *Truc 13*, es va presentar el 14 de juliol de 2021 a la Sala Prat de la Riba. Per al president de l'Institut, Joandomènec Ros, «l'obra s'avé amb la Sala Prat de la Riba,

contrasta amb els quadres figuratius i representa l'art conceptual i la ciència». En l'acte de presentació, l'artista va descriure el quadre i el seu procés creatiu: «L'obra és com una pregària amb deu manaments dels drets fonamentals de les persones que no es compleixen enlloc». Per a Garcia Sevilla, el més important de *Truc 13* és el que no es veu, el que està colgat: «quan parlo d'allò que no es veu [...] em refereixo a allò que no està disponible a la vista, però que hi és i que viu colgat sota la primera capa superficial de pintura blanca que coneixem popularment amb el nom de *fons pictòric*». L'artista va trigar vint-i-un dies a realitzar l'obra. Hi va començar a treballar arran de la proposta del president de l'IEC, que li suggerí que podria fer un quadre adaptat a la Sala Prat de la Riba.

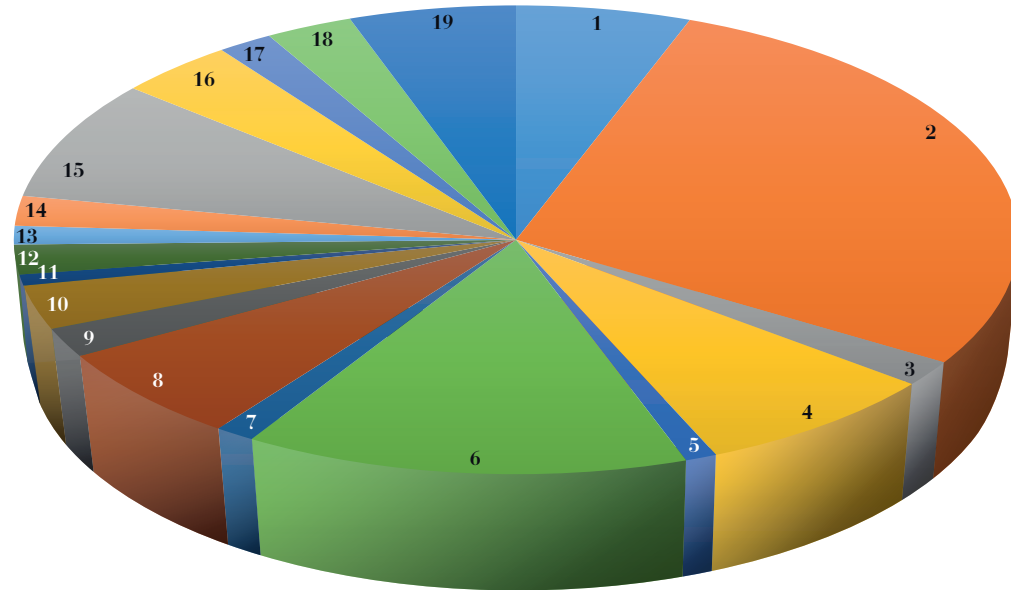
- El 29 de juliol de 2021 va tenir lloc la donació del Fons Francesc Vallverdú i Canes, que fou membre de l'IEC adscrit a la Secció Filològica.

FOTOGRAFIA 18. Acte de presentació de l'obra *Truc 13*, de Ferran Garcia Sevilla

9. Resum d'activitats científiques organitzades, promogudes o acollides per l'IEC

Activitats científiques

1. Seminaris	22	11. Fires	3
2. Conferències	110	12. Lliuraments de premis	8
3. Discursos de presentació	7	13. Congressos	5
4. Presentacions	31	14. Exposicions	8
5. Col·loquis	4	15. Cursos i tallers	32
6. Jornades	56	16. Commemoracions i homenatges	15
7. Reunions i sessions científiques	5	17. Concerts	7
8. Taules rodones i tertúlies	26	18. Concursos i olimpíades acadèmics	11
9. Debats	8	19. Altres	21
10. Simposis	12	Total	391